

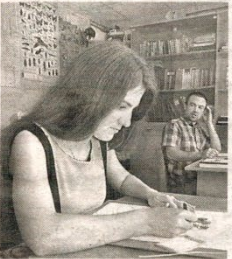

До свята

Збереження, дослідження та екоосвіта

Як працює Рівненський природний заповідник

Рівненський природний заповідник створили 3 квітня 1999 року. З тих пір і до сьогодні в його роботі багато що змінилося. Колектив випробовує нові форми природоохоронної діяльності, активно долучається до міжнародних і всеукраїнських проєктів, запозичує досвід в іноземних колег і ділиться своїми здобутками. Напередодні професійного свята - Дня працівника природно-заповідної справи – «Сарненські новини» побували в заповіднику та розпитали про особливості екороботи.

Рівненський природний заповідник сформувався на базі чотирьох великих заказників. Сьогодні кожен із них - це велике Рамсарське угіддя міжнародного значення. Усі масиви цікаві по-своєму й мають свої особливості. Про них розповіла начальниця відділу екоосвіти й пропаганди Юлія Журавчак:

- Білоозерський масив у Володимирецькому районі відомий озерами Білим, про яке чули, напевно, усі жителі Рівненщини. За своєю структурою належить до гліциринових із піщаним дном. Воно підходить для рекреації, тому люди полюбують там відпочивати. До Білоозерського масиву входить також болото зі смішною назвою - Коза. Воно невеличке, з багатою рослинністю. Дуже гарний вигляд мають улітку килими зі сфагнових мохів і журавлини. Щоб побачити це болото, у нас обладнана екологічна стежка - Білоозерські бори. Туди можна потрапити в супроводі працівників заповідника.

Масив Переброди, у Дубровицькому та Рокитнівському районах, дуже велике болото. Воно об'єднане з білоруським болотом Ольмани. Фактично це величезний водно-болотний комплекс Ольмани-Переброди. Спочатку його охороняли як місце, важливе для розмноження рідкісних видів птахів. Однак однією з ключових цінностей масиву також є значні запаси журавлини. Ця територія настільки важлива для міжнародної спільноти, що протягом 2016-2019 років там реалізовувався міжнародний проєкт

«Ольманська журавлина». Крім підвищення рівня пожежної безпеки, ґрунтовних наукових досліджень, увагу приділили також збиранню журавлини. Адже це цінний ресурс для місцевого населення, яке ще досі заробляє на життя шляхом збирання ягід.

До масиву Сомине в Сарненському районі входить однойменне озеро площею 52 гектари та глибиною 13 метрів. Вода там така ж м'яка, як наші всі води на Поліссі, але забарвлена в червонокарий колір. Це від того, що в озерній воді міститься багато органіки. Крім озера, у масив Сомине входить болото, яке є частиною величезного масиву Кремінне.

Ще один масив Сира Погоня розташований у Рокитнівському районі. Цікавий він тим, що це горбисто-мочажний комплекс. Горби з осоками там оточені водою. Має вигляд горбистого зеленого моря. А влітку, коли цвіте пухівка, море стає білим, ніби покритим ватою.

У Рівненському природному заповіднику працюють 128 фахівців, включаючи лісництва, 34 трудяться безпосередньо в адмінбудівлі. Разом колектив РПЗ забезпечує три головні функції: охоронну, наукову й екоосвітню.

- Найперший наш напрямок роботи - охороняти. Охороняємо природні комплекси від браконьєрів, складаємо протоколи на порушників, проводимо роз'яснювальну роботу для населення. Також підтримуємо лісові масиви в належному стані й оберігаємо їх від пожеж. Встановлюємо шлагбауми та попереджувальні знаки у відповідних місцях природоохоронної території. Служба охорони здійснює рейдові виїзди. В разі необхідності складають протокол або роз'яснюють людям про порушення та наслідки, до яких вони можуть призвести, - пояснює фахівець з екологічної освіти Юлія Костецька. - Наступна наша функція - досліджувати те,

що охороняємо. Для цього маємо науковий відділ, який складається зі спеціалістів різного профілю. Сюди входять, наприклад, ботаніки, орнітологи, ентомолог. Вони проводять дослідження в межах своєї компетенції.

- Третя функція - екоосвітня, - підхоплює слова колеги Юлія Журавчак. - Це те, чим зараз займаємося - розповідаємо про свою діяльність. Всією інформацією, яка надходить у заповідник і становить якийсь інтерес або цінність, намагаємося поділитися з людьми.

Під час карантину два перших напрямки роботи заповідника майже не змінилися. А от екоосвітній

підлаштували до епідеміологічних вимог. Експерсії в заповіднику продовжують проводити, але з обмеженою кількістю людей і обов'язковими атрибутами - маскою та антисептиком. А еколого-освітній відділ використав карантинний час для адаптації до онлайн-комунікації. Тому на сторінці заповідника у фейсбуці можна знайти чимало цікавої інформації про наш регіон.

«Ми всі різні, але заповідник, любов до природи та вміння ділитися знаннями об'єднали нас у команду. Хочемо та вміємо показати багатство Поліського краю, познайомити з мешканцями лісів, боліт й озер, розповісти про проблеми та ризики, з якими доводиться щодня стикатися природі. І робимо це для того, щоб любителів природи більшало», - підсумовують природозахисники.

Тетяна КОЛЯДИЧ.
Фото Василя СОСЮКА.